

แนวทางการดูแลผู้ป่วยที่มีภาวะไข้สูงรุนแรงจากการระงับความรู้สึก (Malignant hyperthermia)

ราชวิทยาลัยวิสัญญีแพทย์แห่งประเทศไทย

ภาวะ Malignant hyperthermia (MH)

คือ ภาวะที่เกิดการเผาผลาญพลังงานในกล้ามเนื้อลายมากผิดปกติ จากการตอบสนองที่ผิดปกติต่อสารกระตุ้น (triggering agent) ได้แก่ ยาหย่อนกล้ามเนื้อ succinylcholine ยาดมสลบชนิดไอระเหยทุกชนิด (Isoflurane, sevoflurane, desflurane, methoxyflurane)

ภาวะ MH อาจเกิดขึ้นระหว่างหรือหลังการให้ยาระงับความรู้สึกที่มีการใช้สารกระตุ้น และอาจเกิดได้แม้ในผู้ป่วยที่มีประวัติเคยได้รับยาสลบโดยไม่เกิดภาวะ MH ในอดีต

อาการแสดงเริ่มแรก

กล้ามเนื้อเกร็งแข็งเกร็ง หลังได้รับ succinylcholine กล้ามเนื้อเกร็งทั้งตัว

end-tidal carbon dioxide (ETCO₂) เพิ่มขึ้นผิดปกติ

หายใจเร็ว ไม่ทราบสาเหตุ (กรณีหายใจเอง)

หัวใจเต้นเร็วผิดปกติ

อาการในระยะต่อมา

อุณหภูมิสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว

บัสสาวะมีสีน้ำตาลเข้ม จากภาวะ Myoglobinuria

การรักษาในระยะเฉียบพลัน (Acute Phase Treatment)

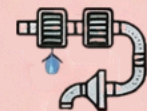
1. หยุดยาที่เป็นตัวกระตุ้น MH ทันที ปิดยาดมสลบ ถอด vaporizer ออกจากเครื่องดมยาสลบ

2. เพิ่ม Minute Ventilation เป็น 2-3 เท่าของปกติ ด้วย 100% oxygen และ เพิ่ม flow > 10L/min

3. ขอความช่วยเหลือจากทีม แฉ่งแพทย์ผ่าตัดใหญ่กเล็กหรือยุติการผ่าตัดให้เร็วที่สุด เปลี่ยนไปใช้ยาสลบทางเลือกเลือดดำ เช่น propofol

4. ใส่ Activated Charcoal Filters ที่ทางเข้าและออกของเครื่องดมยาสลบ (ถ้ามีอุปกรณ์)

ให้ยา Dantrolene (Antidote) IV โดยเร็วที่สุด

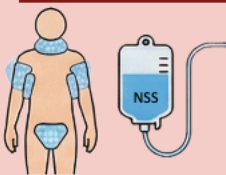

ผสมยา Dantrolene 1 ขวด (20 มก.) กับ Sterile Water 60 มล. เขย่าจนใส **ขนาดเริ่มต้น 2.5 มก./กก.** ของน้ำหนักตัวจริง สูงสุดไม่เกิน 300 มก./ครั้ง ให้ซ้ำได้ 1-2.5 มก./กก. ทุก 10-15 นาที จน PaCO₂ < 45 mmHg ที่การหายใจปกติ และ อุณหภูมิลดลง ขนาดยารวมสูงสุด 10 มก./กก.

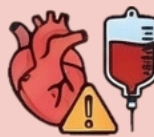
ตารางคำนวณยา Dantrolene ตามน้ำหนักตัวผู้ป่วย (ขนาดเริ่มต้น 2.5 มก./กก.)

น้ำหนัก (กก.)	ขนาดเริ่มต้น (มก.)	จำนวน (ขวด)
10	25	2
20	50	3
30	75	4
40	100	5
50	125	7
60	150	8
70	175	9
80	200	10
90	225	12
100	250	13

การประคับประคองและติดตามอาการ

การลดอุณหภูมิ (Cooling) : ให้ Cold NSS (4-8 °C) IV 1-2 ลิตร Ice pack ประคบ คอ รักแร้ ขาหนีบ หยุด cool เมื่อ Temp < 38.5°C

รักษาภาวะ Acidosis
รักษาภาวะ Hyperkalemia
รักษาภาวะ Arrhythmia (หลีกเลี่ยงยา กลุ่ม calcium channel blockers)
รักษาภาวะ Myoglobinuria

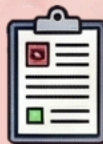

เฝ้าระวัง: Core Temp, ETCO₂
Urine output (keep > 2 มล./กก. /ชม.)
ส่งตรวจ: arterial blood gas, CBC, glucose, BUN, creatinine, electrolytes, lactate, LFT creatine kinase, myoglobin, coagulation

การดูแลหลังระยะเฉียบพลัน (Post-Acute Phase)

สังเกตอาการใน ICU อย่างน้อย 24 ชม. เฝ้าระวังอาการ MH กำเริบซ้ำ ให้ยา dantrolene ถ้าเกิดอาการ MH ซ้ำ

ให้ข้อมูลผู้ป่วยและญาติเกี่ยวกับการวางแผนระงับความรู้สึกในอนาคต โอกาสที่จะเกิดภาวะ MH ในเครื่องญาติของผู้ป่วย

รายงานอุบัติการณ์ MH events registry

แนวทางฉบับเต็ม